XVIII-ik évfolyam. 3-ik szám. Kőszeg, 1898. január 16-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonos. hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 flr. - Hirdetések nagyság szerint

Városi ügyek tárgyalása.

Ha máskor csendes is minden Kőszeg városában és nincs igen miről beszélgetniök az embereknek, bezzeg van anyag és alkalom a vitatkozásra vendéglőkben és kávéházakban bőven akkor, ha városi közgyülésről térnek vissza a városatyák. Egy-egy ilyen közgyülésen megfordult képviselő vagy karzatbeli hallgató valóságos mediuma egyes csoportoknak, melylyel elbeszéltetik a városházán látottakat és hallottakat, hogy azután ők is résztvegyenek a renden kívül való vitában és rosszalják vagy helyeseljék a fórumon hozott határozatokat. Az alkotmányos szabadság megengedi a legparányibb városi polgárnak is nézetének elmondását s ha már nem lehet ez oly szerencsés halandó, hogy odabent a gyűlésteremben beszéljen megbízók nevében, hát legalább a maga álláspontját fejti ki a városház falain kívül.

Mult csütörtök este is megnépesültek városunk nyilvános helyiségei. Közgyülés volt aznap s tehát volt miről beszélgetniök az embereknek. Az egyik helyen a megye beavatkozását vámdolgainkba, a másikon az örökös pénzsegítéseket és adakozásokat, a harmadikon a téglaleirást tették szóvá ; a társas összejövetelek góczpontjain meg persze mindjárt végig tárgyalták az egész közgyülést, nem feledkezvén meg természetesen a teljes (?) virilistalajstrom- s a városi kocsisoknak drágasági pótlék czímén megszavazott havi 2 frtjáról sem. Tehát, majd csak hogy rendesebb formában nem szedték apróra a tárgyakat és nagyobb kitartással, mint odabent a belvárosi czímeres épületben. A magántársaságban nyilvánuló felfogás és tisztán látás, legalább általánosságban, meg már határozottan túltett az odabent elmondottaknál, ami nyilván abban keresendő, hogy künn m i n d e n k i mer beszélni, míg odaben a legtöbbnek nincsen nézete, vagy ha van is, bölcsen magába rejti azt. Aki a városi állapotok felett desperál, szinte azt a tanulságot meríthetné a felmerült tényekből, hogy jobb volna a városi ügyeket háromszor tárgyalni, először a városházán, másodszor a korcsmában és harmadszor megint a városházán, mert a míg harmadszorra idekerülnének az ügyek, megérnének valahogyan a tárgyalásra. És mi nem is csodálkozunk az ekképen okoskodók levont tanulságain, mert tény, hogy odabent világos képet soha nem nyújtanak semmiről sem, előkészített dolgokkal soha nem rukkolnak elő. Már pedig, hogy valaki, akár ki ember fia legyen is és a legnagyobb fiskális, az ügy tanulmányozása nélkül okosan felszólalhasson, a határozat-hozatalban döntőleg befolyhasson : az képtelenség.

A mi városi közgyüléseink azért olyan falusias szinezetüek, végzései azért olyan felületesek, mert nincs aki vezessen, nincsen ki referáljon, nincsen az aki ügyeket teljesen ismerné. A városi közigazgatás akadályai e z e k b e n rejlenek, meg abban a nehézkességben, a melylyel a gyeplőt kezelik.

Városi közgyülés.

A mult csütörtökön ez évi első rendes közgyülését tartotta városunk képviselő-testülete. Kevés, alig 30 tagja jelent meg a tárgyalási teremben, mintha nem is a város fontos, hanem csak alárendelt jelentőségü ügyei felett kellett volna határozni. Úgylátszik, hogy városatyáink egy nagy része szeret kibujni azon kötelességei alól, a melyek azt kéthavonkint odaszólítják a városházára s ráblzza a teendőket a többiekre, mondván : hadd végezzék el ők ; nélkülem is megesik egy-egy gyülés. És tényleg ugy is van, hogy a gyüléseket megtartják, akár nagy, akár kisebb számban jelennek meg azokon a képviselők ; de a városi polgárságra és a közügyekre nézve nem lehet közönyös, hogy *miként* oldják meg a szőnyegen levő kérdéseket. Már pedig a *miként* alakulása nemcsak azoktól függ, akik ott vannak, hanem azoktól is, akik legtöbbnyire távollétökkel tündökölnek.

A legutóbbi közgyülésre kitűzött tárgyak is megérdemelték volna a nagyobb és behatóbb vitát, városatyáink részéről a nagyobb érdeklődést. Meglehet, a közönynek tudható be az a meddőség, amit a határozatok hozatalában produkáltak. Részleteink a közgyülésről itt következnek.

A gyülést délután valamivel 3 óra után *Tipka* Ferencz polgármester nyítja meg, bejelentvén, hogy a kibocsátott tárgysorozat összeállítása óta egy pár rendkívüli tárgy is érkezett, melynek kitűzését kéri.

Napirend előtt azután felszólal *Markovits* József, azt kérdezve az elnöklő polgármestertől, hogy a közgyülést a mult, vagy már a 1898. évre megállapított virilista-névjegyzék alapján hitta-e össze? A polgármester ama válaszára, hogy a jelen évi virilista-névjegyzék szerint járt el, a felszólaló képviselő felolvastatni kéri a listát, mely ellen — mikor felolvasták — kifogást emel és a törvénytelen alapon megalakult képviselő-testület minden határozata ellen felebbezést jelent be.

A napirend első tárgyára, az 1898. évi városi közköltségvetésre beérkezett törvényhatósági határozatra került már most a sor, mit a közgyülés részben tudomásul vett, de ama meghagyás ellen, hogy a város vámjövedelméből külön alapot létesítsen, jogorvoslattal fog élni.

Ama törvényhatósági határozatot, mely *Markovits* József, valamint *Martinkovits* Mátyás és társai felebbe-

TÁRCZA.

Vasvármegye.

— A „Magyarország Vármegyéi és Városai" állandó munkatársainak bizottsága felügyelete alatt irta a vasvármegyei helyi munkatársak bizottsága. Budapest, „Apolo" irodalmi és nyomdai részvénytársaság 1898. —

A „Magyarország Vármegyéi és Városai" czimű munka, vagyis Magyarország monografiájának 80 ívnyi III. kötete fekszik előttünk Vasvármegye leirásával, térképekkel és illusztracziókkal. Egész sereg érdekes históriai arczkép, régiségek, műkincsek, okievelek másolatai, régi metszetek reprodukcziói, tájképek, nevezetesebb épületek, ipartelepek képei mind gondos és hű kivitelben. Van a kötetben 5, igazán csinos szinezett képmelléklet és a vasvármegyei szebb épületek is népviselet feltüntetésére.

A könyv előszava *Rákosi* Jenő, a megye neves szülöttétől való. Hasonlattal kezdi, hogy mint őt születésekor édesapja kezében fölemelte, úgy most ő szülőanyát veheti tenyerére, hogy felmutassa azt olvasónak, mondván : íme itt van ő, szeressetek és gyönyörködjetek benne.

Hát aki végiglapozza a könyvet, az csakugyan kétszeres szeretetet érezhet szülőanya irányában, mert ráakad az őt hordozta föld bájos képére, őseire, minden jó tulajdonságaira, műkincseire, természeti adományaira, szóval mindenre, a mi e földet kedvessé és becsessé teszi.

A megye földrajzi ismertetése a hegy- és vízrajzal indul meg, (irója *Ebenspanger* János) mit a népesség ismertetése követ dr. *Sziklay* János tollából. A vasvármegyei községek rövid leirását többek közreműködésével *Vende* Aladár adja. Külön fejezet jutott Szombathelynek és Kőszegnek, melyek elsejét dr. *Kárpáti* Kelemen, utóbbit *Wittinger* Antal irta. Kőszeg, mely bennünket közelebbről érdekel, történeti résszel kezdődik, majd a város leirásával folytatást nyer és határának ismertetésével záródik. A fejezetet Kőszeg város sikerült látóképe előzi meg s a szöveg között a következő illusztracziók : Kőszeg a síkság felől, A kőszegi Kálvária, Kőszeg város régi pecsétje, Kőszeg régi képe, Kőszeg vára, Jurisics Mi[illegible] Jurisics gyermekeinek sírköve (a könyvben tévesen [illegible]risics-emléktábla), Széchy Mária neváláirása, Kősz[illegible] város mai pecsétje, Régi házak, A főtér a plébánia-templommal, A városkapu, Kőszeg a kálvária felől, A király-út, A kőszegi árvaház, A kőszegi takarékpénztár palotája, A katonai alreáliskola, Az Erzsébet-casula, dr. Dreiszker hidegvíz-gyógyintézete, A gőzmalmi kaszárnya, A régi kath. templom és a gimnázium, A kőszegi uj plébánia-templom belseje, Kőszeg város czímere. Külön melléklet : Kőszeg szab. kir. város térképe.

Jelentős rész jut egy külön fejezetben Kőszeg közigazgatásának a város pecsétjének, szabadalom-leveleinek, városházának a képeivel s a jelenlegi tisztviselők arczkép-csoportjával.

„A róm. kath. egyház Vasvármegyében" czímű fejezet végén a kőszegi plébánia-templom szentség-tartójának, „a vasvármegyei zsidó-hitközségek" czimű fejezetben a kőszegi izraelita-templom, Tudomány és irodalom szövege között a kőszegi levéltárban őrzött biblia első lapjának, „Vasvármegye egészségügye" végén a Dreiszker-féle intézet, az 545 lapon pedig Kőszeg képét a XVII. század végéről találjuk még s itt-ott elszórva Chernel Kálmán, Saxlehner András és Kőszeghi (Purth) Károly arczképeit.

Az ezekután következő fejezetek közül különösen felemlítendőnek tartjuk Vasvármegye őstörténetét, melyet kiváló szakértelemmel dr. *Kárpáti* Kelemen irt meg Ebben érintve van Ó-házunk és Bubics Ede egy régibb. fölvétele után ennek alap-rajza is leadva.

Vasvármegye ujabb történetét *Balogh* Gyula irta meg a kötet számára és pedig szép szakavatottságról tanuskodva. Anyagát beosztotta : A honfoglalás korától az Árpád-ház kihaltáig, Az osztrák és magyar versengés kora I. Ferdinándig, Belharczok a Habsburgházi királyok alatt, A szent-gotthárdi ütközet, A Thököly- és Rákóczy-felkelés, Vasvármegye a XVIII. században, A nemzeti törekvések kora, az 1848—49-iki szabadságharcz és Az Ausztriával való kiegyezéstől napjainkig czimű alfejezetekre.

Vasvármegye önkormányzatát és közigazgatását *Somogyi* József irta, a róm. kath. egyházat *Barabás* György, az ág. ev. egyházat *Fülöp* József, az ev. ref. egyházat *Turcsányi* Endre, vasvármegyei zsidó-hitközségeket *Kovács* Sándor.

Vasvármegye közművelődését dr. *Károlyi* Antal, közoktatását *Gerlits* Sándor és *Pálffy* Boldizsár irta. Vasvármegye népéről *Sziklai* János, dr. *Csapodi* István, *Vende* Ernő, *Béry* István és *Sinkovich* Elek tanulságosan irnak ; a társadalmat dr. *Huszár* Pál ismerteti. A mezőgazdaságról kimerítően irtak *Németh* József, *Vende* Aladár és ifj. dr. *Reiszig* Ede ; az ipar-, kereskedelem- és hitelügyről *Deutsch* Tivadar, *Kormos* Pál és *Szabó* Endre. Az állattani viszonyokról szóló fejezetet *Jablonowszky* József közli ; a madártani részt *Chernel* István irta. Vasvármegye kiváló férfiairól életrajzokat közölnek : *Jánossy* Gábor, ifj. dr. *Reiszig* Ede, dr. *Sziklai* János, *Kőváry-Kaffehr* Béla és *Vende* Aladár.

Az itt felsorolt fejezeteken kivül még számos más érdekes résszel is dicsekszik a könyv, melyet csak el kell olvasni, hogy gazdag tartalmával megismerkedhessünk és megelégedjünk. Mindegyik fejezetnek és tanulmánynak a hitelességét és megbízhatóságát növeli az a körülmény, hogy

rése folytán több közgyülési határozat megsemmisítését mondja ki, a közgyülés tudomásul veszi, a határozatot az illető felekkel közölni és az illető tárgyakat egy legközelebb összehívandó rendkívüli közgyülés napirendjére kitűzni rendeli.

A busvágatásról és husszemléről szóló szabályrendeletre nézve hozott törvényhatósági határozat ellen a képviselő-testület felebbezést rendelt el.

A kőszegi köztemető kibővítéséhez szükséges területek megvétele felett a képviselő-testület a tagok elégtelen száma miatt most sem intézkedhetvén, a legközelebbi közgyülés lesz hivatva — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — végérvényes határozat-hozatalra.

A tanács előterjesztésére a közgyülés a városi belterület bejárására és kiigazítására bizottságot küld ki.

A városi faiskola kezelőjének 1897. évi számadását tudomásul veszik és az annak járó összeget kiutalványozzák.

A tanács javaslatára az ág. ev. konventháztól kiinduló csatorna építésének keresztülviteléhez szükséges helyet (a Frankl-féle házon át) kisajátítás utján kívánják megszerezni.

A városi tanács ama javaslatához, hogy a csordahajtást a város ez évtől kezdve szüntesse be, a képviselő-testület nem járult hozzá, hanem intézkedett, hogy a marha-tenyésztők érdekei figyelemben részesüljenek. Megemlítjük itt, hogy a tanácsi javaslat ellen felszólaló *Krötzl* Ferencz jó benyomást tett magyar beszédével, igazolván vele azt, hogy németajku gazdáink mennyire törekednek a magyar nyelv elsajátítására és használatára.

A Domonkos-rendü nővérek iskolafelszereléshez kért összeget a tanács csak részben kivánta teljesíteni, a képviselő-testület azonban *Major* János felszólalására az összes szerelvényeket megszavazta.

A városi kocsisok drágasági pótlékot kértek s a közgyülés f. évi szeptember 1-ig havi 2 frttal javítja bérüket.

A „Magyarország Vármegyei és Városai" czimü munka szerkesztőségének ismételt előterjesztésére a közgyülés a munka III. kötetében Kőszegnek szánt hely kiállításáért nagy nehezen 200 frtot szavazott meg. 13 szavazattal 12 ellenében szavazták meg az összeget.

A rendkivülinek fölvett, de legérdekesebb tárgy, az odiozus téglaügy utolsónak maradt. Alig 5—6 képviselő maradt már hátra a teremben, elhatározván, hogy az ügyészi javaslat korholó részeinek elhagyásával a 40 és néhány ezer hiányzó téglát egyszerüen leiratják.

És ezzel az első pillanatra tárgygazdagnak látszó, de utóbb kevéssel foglalkozó közgyülés, közben-közben egy pár lényegtelenebb ügy (segélyezés stb.) elintézésével, véget ért.

HIREK.

— **A Konkordia életre kelése.** „A leányzó nem halt meg, csak alszik"-féle bibliai mondást alkalmazhatjuk a *Konkordiá*-ra, mely tudvalevőleg ezelőtt 3 évvel csendesen elszenderült, de most — mint értesülünk, ujból életre kel. A dolog magyarázata a következő: *Marton* Károly ág. ev. tanító, aki közeletünkben már nem egy ízben kivette a maga részét, mint tüzoltó sokszor ellátogatván az őrtanyára, arra a gondolatra jutott, hogy a tüzoltókat énekkel is lehetne szórakoztatni, miért is ott a tanyán énekórákat kezdett adogatni. Összetoborzott tüzoltókból és másokból egy 30 tagból álló énekkart és avval az esti órákban nagy fáradtsággal tanítja az éneket. Fültanui voltunk a napokban az énekkar előadásának és legnagyobb meglepetésünkre a felhangzó szép melódiákban nemcsak egy életrevaló énekkar megteremtéséről kellett meggyőződnünk, hanem az évekkel ezelőtt látszólag nyugalomra tért *Konkordia* közeli felébredésére is következtetnünk kell. Az énekkar tényleg életet lehelt a soká fenállott egyesületbe, mely már legközelebb ledobja magáról a halotti lepelt.

— **Az idei sorozás.** Az idei sorozás Kőszeg város hadkötelesei részére márczius 12-én, a járási hadkötelesek részére ugyanezen hónap 14., 15. és 16-ik napjain lesz megtartva. A polgári elnök *Horváth* Lajos megyebizottsági tag. A sorozásra felhívott állításkötelesek száma a város részéről 133, a járás részéről 652.

— **Eltünt szolgabiró.** *Pap* Ferencz volt kőszegi, utóbb szombathelyi szolgabiró, neje és tetemes adósság hátrahagyásával a mult héten eltünt s tartózkodási helyéről mit sem lehet tudni. A szökésben levő szolgabíró ellen, ki Kőszegen is többeket megkárosított, a megye alispánja a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot megindította.

— **Lopás a kath. templomban.** Már hosszabb idő óta tapasztalják, hogy a Jézus szent szive templomának sekrestyéjében elhelyezett szekrényből az összegyűjtött perselypénzeket ismeretlen tettes megdézsmálja. A templomi kántor nem tudta elképzelni hogyan és mi módon jut oda a tolvaj, tény az, hogy többször azt az észrevételt tette, hogy a félretett pénzből, hol 20, hol 30 krajczár hiányzik. Folyó hó 10-én, egészen véletlenül tetten érte a tolvajt *Pados* István kántor, amint délelőtt fél 12 óra táján, midőn a sekrestyébe lépett, ott talált egy 17 éves kőszegi parasztleányt, kinek annyi ideje sem volt, hogy a kulcsot, melylyel a szekrényt felnyitotta, elrejtse. A leány, kit *Hochecker* Rozáliának hívnak, beismerte tettét s megvallotta, hogy a tolvajlásra azt az időt használta fel rendszerint, míg apja a toronyban harangozni szokott. Az ügy a kir. járásbíróság előtt van.

— **A sopron-kőszegi vasut.** A kőszeg-soproni vasut nyomjelzésének megvizsgálására kiküldött miniszteri fölügyelő pénteken Kőszegre érkezett. *Lenk* K. dr. és társai engedményesek a terveket deczember hó 18-án terjesztették be a miniszteriumhoz s a gyorsaság, melylyel a tervek átvizsgáltattak s a vizsgálat elrendeltetett arra enged következtetni, hogy a miniszteriumban is érdeklődnek a vonal kiépítése iránt.

— **Gyanus halál.** *Piller* Ágnes gazdaasszony e hó 4-én gyanus körülmények között elhalálozott. *Kovács* István dr. városi főorvos jelentésére a rendőrkapitány elrendelte a bonczolást, mi megtörténvén, a tisztiorvos jelentése szerint, kitünt, hogy a bonczolt nőnek méhen kívüli terhessége és az abból támadt méhrepedés okozta a halálát.

— **Iparhatósági megbizottak.** Iparhatósági megbízottakkul a legutóbbi alkalommal ezek lettek megválasztva: Kőszeg szab. kir. város mellé Auguszt Imre, Bajcsy Lajos, Balikó József, Engl István, Fábiánics János, Flamisch György, Gaál József, Grossmann József, Jagits Antal, Kálmán Lajos, Lemke Károly, Munár Antal, Pratscher Dániel, Róth Sándor, Schneller Ernő, Szaufnauer János, Tangl Adolf, Töpfer Gyula, Wölfl Károly, Zerthofer Mihály; a kőszegi járás szolgabiróság mellé Blever Károly, Brehm János, Csánics Károly, Domján János, Dora Lajos, Ferstl Antal, Flasch József, Frankenberger Károly, Freyberger Sándor, Groszinger Ferencz, Gruber Károly, Haas Antal, Heidenreich Lajos, Karner Mátyás, Kirchknopf Mihály, Mikáts Mátyás, Schneider Gyula, Szirch Ignácz, Wernitz János, Wilfinger József.

— **Elgázolt cselédleány.** Valahány kocsi elgázol valakit, rendszerint a kocsis szokott a hibás lenni. Ezuttal megfordítva áll az eset. Tegnap délelőtt egy cselédleány haladt át a fő-tér kocsiutján, fején vizzel telt dézsával. Éppen akkor hajtott arra egy bérkocsi s bár a leány jól hallotta a kocsizörgést, egykedvüen tovább ballagott s csak akkor eszmélt, mikor a közvetlen-közelben hangzott a kocsis intő „hópp" kiáltása. A fogat hirtelen jobbra tért, de a se látó, se halló leány a helyett hogy megállott volna, a lovak elé ugrott szintén jobbra s egy szempillantás alatt a lovak elütötték. A leány nem sérült meg, csupán az a kellemetlenség érte, hogy a vizes-dézsa tartalma, melyet a fején vitt, a nyakába borult s keresztül áztatta a ruháját. A kocsi tovább robogott, a leány pedig némi vigaszal s elégtétel gyanánt ennyit szólt a kocsis után: „a marha!"

— **Álarczos bál.** Említettük már, hogy a kőszegi kereskedelmi kör január hó 22-én álarczos bálat rendez a bálház termében. A mulatság rendezői mindent elkövetnek, hogy a bálest fényesen sikerüljön s a résztvevők minél kedélyesebben mulathassanak. A kibocsátott meghívók eléggé szimbolizálják a mulatság lényegét, amenynyiben a nagyarányu papirlap keretét számtalan figurás alak övezi körül. A meghívó egyébként a következőképen hangzik:

Karneval herczeg Ő Fensége folyó 1898. év január hó 22-én tartja ünnepélyes bevonulását Kőszegen és ezen alkalommal a „Bálház" nagytermében a „kőszegi kereskedelmi kör" rendez tiszteletére álarczos bált, melyre kivül czímzett Uraságodat (és becses családját) tisztelettel meghívja a választmány, azon kérelem kiséretében, hogy ő herczegsége udvarának fényét a felvonuláskor jelmezben való megjelenésével sziveskedjék emelni. Belépő díj személyenkint 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr., erkely- és páholyülés 2 frt. Jegyek előre válthatók Róth Jenő könyvkereskedésében. Kezdete esti 8 órakor. Jelmezek készen kaphatók, vagy megrendelhetők Dreisziger Ferencznél (Király-út). Egyuttal szives tudomására hozzuk, hogy a bolondok udvarmestere a kiséretet fél 9 órakor gyűjti össze a kisteremben és vezeti tisztelgésre Karneval ő herczegsége elé.

— **A fiatal urak bálja.** A farsangi mulatságok sorozata egy elegáns bállal szaporodik. Mint lapunkat értesítik, a kőszegi fiatal urak léptek sorompóba, hogy előkészítsék az idei farsang legfényesebb, legszebb bálját, melyre máris messzeterjedő intézkedéseket tesznek, hogy az minden tekintetben fényes sikerü legyen. A fiatal urak jóresz saját költségükön rendezik a mulatságot s mi a díszitést, szórakoztató dolgokat s jó zenét illeti, minderre nézve kiváló gonddal s buzgósággal indították meg az előkészületeket. A bál tiszta jövedelmét jótékonyczélra szánták. A rendezőség ma esti értekezletén állapítják meg a végső teendőket s a mulatságot valószinüleg február elejére tűzi ki.

— **Turista-bál.** A kőszegi turista-egyesület bálja, már évek óta a farsang legfényesebb és legelőkelőbb estélye, az idén is meg lesz tartva. A bál napja csak azért nincsen még végleg megállapítva, mivel ezen alkalommal rendkívül érdekes meglepetés van készülőben, melynek érdekében a tárgyalások még nincsenek befejezve.

— **A turista-padok végzete.** Sajnos, a mi népünk nem bír fogékonysággal a turistaság intézményei iránt. Bizonyítja ezt egyebek között az is, hogy a környéken felállított fapadokat, jelzőtáblákat elpusztítják, széjjel hordják, hogy nyoma sem marad meg. A turista-egyesület kőszegi osztályának útnagya révén értesülünk arról, hogy a környék különböző pontjai felállított padok legnagyobb részét ellopták, sőt még a jelzőtáblákat is letördelték és elvitték. Jó volna a turista-egyesületnek átiratot intézni a városi hatósághoz, hogy nyomoztassa ki a tolvajokat s példásan büntessék meg őket. Igy tán jobban respektálnák az idegen vagyont a boszantalan emberek.

— **Áthelyezés.** *Schermann* András vasuti hivatalnok-gyakornokot az államvasutak szombathelyi üzletvezetősége szolgálattételre Pinkafőre osztotta be.

— **Koborlás.** *Vezekényi* (Wittinger) Ernő az „Aradi Közlöny" czimű politikai napilap belső dolgozótársa, ki lapunkban is huzamosabb ideig munkálkodott, legközelebb egy ízlésesen kiállított novella-kötetet bocsát közre a fenti czímen, mely *Róth* Jenő könyvkereskedő bizományában, mintegy 16—18 ívnyi terjedelemben fog megjelenni. A könyv megrendelhető a szerzőnél, vagy *Róth* Jenő könyvkereskedésében Kőszegen, legkésőbb február hó 1-ig.

— **Trachoma.** Városunkban *Korotnai* János 25 éves kocsis trachomában megbetegedett. A hatóság azonnal szigorú intézkedéseket tett a ragályos szembetegség tovaterjedése ellen.

— **Értesítés.** Van szerencsém mindazon iparosokat akik az ujonnan alakult okkant- és nyugdíj egyletbe belépni óhajtanak becses tudomására hozni, hogy az aláírási ív az ipartestület hivatalos helyiségében mindennap 1—2 óráig, vasárnapon pedig 1—3 óráig nyilvánosan kitéve van, ahol belépők aláírás végett ezen időben jelentkezhetnek.

Kőszeg, 1898. évi január hó 12-én.

Mederl János sk.,
id. elnök.

— **Feloldott zárlat.** A földmivelésügyi miniszter a vármegye alispánjához küldött távirati intézkedésével elrendelte, hogy a hasított körmü állatoknak a németujvári járás területéről Ausztriába való bevitele tilos. A kőszegi járás területére régebben elrendelt hasonló tilalom feloldatott.

— **Bábaképző tanfolyam Szombathelyen.** A legközelebbi magyar-német nyelvü tanfolyamra szóló beiratások márczius 1-től 10-ig eszközöltetnek. A felvételre szükséges kellékek: 20 és 40 közötti életkor, irni-olvasni tudás. A tanfolyamban 12 hallgató 40—40 frtnyi államsegélyben részesülhet; a kik ezt elnyerni óhajtják, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz czímzett, keresztlevél, (esketési-), erkölcsi-, szegénységi- és orvosi bizonyítványnyal ellátott bélyegmentes folyamodványukat január végéig dr. *Reismann* Adolf igazgatótanárhoz Szombathelyre küldjék be.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Néhai Baár Józsefné után az 1337., 1338. hsz. 796. sz. házból örökhagyót illetett részre Baár József javára. — Az 1337. és 1338. hsz.-ból Baár Józsefet illetett részre Ipsits György és neje javára a 796. számu házzal. — Néhai Wehofer Józsefné után a 6806/c. 337., 338. hsz. 220. sz. ház fele Wehofer Erzse, Lujza és Katalin javára. — Néhai Wurst Mihály után a 3289., 3420/b., 3467/a., 3420/a., 3467/b., 3990., 3076., 3565., 3699., 3700., 3794., 3637., 3132., 3454., (4143—4144.). (4181—4182.), 3206., 3320., (3449—3450.), (3976—3977.), 4008. és 4056., 3564., 3569., 3210. hsz. ingatlanokból örökhagyót illetett részekre Wurst Juliánna és Jozefin javára. — Förster József és neje után a 760., 758., 759. hsz. 460. és 461. számu ház 3150 frt vételárban Kern Katalin és Mária javára. — Riedl József után a 109., 110., (6736—6741.), 1441., 6714/a., (6732—6735/b., hsz. 85. számu ház Gruber Károly és neje javára átadás jogczímen. — Özv. Brader Sámuelné után Brehm Frigyes és neje javára az 1880. hsz. 25 frt vételárban. — Özv. Kaltenecker Józsefné után Maitz Lajos és neje javára 150 frt vételárban a 4617. hsz.

— **A Mátyás Király** népirodalmi részvénytársaság aláírási felhívást bocsátott ki a hátralékos 120 ezer korona részvénytőke jegyzésére, melynek beszerzése végett 1200 db egyenkint 100 korona névértékü részvényt bocsátanak nyilvános aláirásra. A budapesti vállalat czélja, hogy a Kossuth által kijelölt uton megismertessék a néppel a magyar irodalmat s a ponyváról leszorítsák a selejtes nyomdai termékeket.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint az 1877. évben született és kőszegi illetőségü hadkötelesekre nézve a sorshuzás f. é. január hó 17-én délután 3 órakor a városház tanácstermében fog megtartatni. Ennélfogva felhívatnak az 1877. évben születtett és ide illetőségü hadkötelesek, miszerint vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig hozzátartozóik által képviseltessék magukat.

Kőszeg, 1898. évi január 11-én. *Beke Lajos*,
h. rendőrkapitány.

)(**Divat-tudositás az 1897/98-ik évi téli idényre.** Henneberg G. ismert selyemgyára Zürichből következő tudósítását közli velünk: A selyemkelmék közül, Sárah mellett, még egyre Taffet-szövés a divat kegyencze, melyből különösen ez igen czélszerü blouskelmék nagyon kedveltek, legkeresettebbek a koczkázott, főleg nagy koczkázatuak fekete-fehérrel, vagy szines fehérrel, valamint a jól álló „Schottisch" szövetek pompázó kombinácziókkal, melyek közül az utóbbiak egész apró mintázattal teljes öltözékekre felettébb alkalmasak, úgyszintén a Changeant- (szintjátszó) selyem sima avagy faconírozott fajtákban s a Damasztok Moirée-Effektekkel is jó keletnek örvendenek. Moirée-Velour selyem, a Moirée-Imperial és Velour-fleuri által váltatnak fel, ez utóbbi pompázó dús szövésénél fogva s páratlan bársonyszerü tüzével főleg fényes alkalmi s dísz-öltözékekre igen ajánlatosak. Merveilleu feketében s szinesben, Satin Duchesse, Radzimir, Gros de Londres, csíkozott szövetek, Armure sima és Changeant egész apró effekttel stb. Párisba s Londonba sok küldetett el, úgy hogy a szó legmesszebb

valamennyit felülvizsgáltattak egy szaktudóssal vagy a helyi viszonyokkal ismerős íróval, ami csak javára válik az egész műnek. A monografikus munkák között, melyeknek már bővíben vagyunk, jóformán az első hely illeti meg ezt a kötetet rendszeresség és tartalmasság tekintetében. Kimerítő és teljes képet ád tárgyáról, ok nélkül nem válik terjengőssé és nem is marad szükszavu sehol. A történeti része a legbecsesebb s gazdagsága históriai vonatkozásu képekben, facsimilékben meglepő.

Kétségtelen ezekután, hogy irodalmunk a „Magyarország Vármegyei és Városai" jelen kötetével egy föltétlenül megbecsülendő, hasznos és szükséges munkával gyarapodott.

A tetszetős formáju és gyönyörü kiállításu kötet ára kötve 6 frt. Megrendeléseket elfogad Budapesten: „Magyarország Vármegyei és Városai" kiadóhivatala VII., Rottenbiller utcza 46. sz. . . . r.

terjedő értelmében, ez évadban is minden izlés kielégíthető. — Az ujabb szinekből szürke minden átmenetben, pávakék, barna s violett részesülnek előnyben, de legdivatosabb a zöld és sötét cseresznyepiros árnyalatuak.

)(**Gyomorbetegségek** különböző roszra hajló alakot öltenek, különösen akkor, ha kisebb gyomorbajoknál nem mozdítjuk elő a javulást. Erre nézve mindig arra alkalmas háziszert kellene készletben tartani. Különösen jó hatásunak örvend dr. Rosa életbalzsama Fragner B. gyógyszertárából Prágában, 205—111. Különben is figyelmeztetjük olvasoinkat lapunk mai számában közölt erre vonatkozó hirdetésére.

A babkávé helyettesítője.

Nagyfontosságu czikk a háztartásban.

Már régebb idő óta látjuk, hogy folyton uj kísérletek tétetnek a babkávénak legkülonbözőbb pótszerekkel való helyettesítésére. Minthogy pedig ezen kísérletek tulajdonképen magától a néptől eredtek és ezek ipari téren is követőkre találtak vagy a mutatkozó szükséglet tekintetéből csak ismételtettek, szükségképp következik, hogy a babkávénak ösztönszerüleg érezhető hátrányokkal kell bírnia, melyek nemcsak gazdasági, hanem még inkább élettani neműek lehetnek.

Eredetileg csak a gazdagok által élvezett ezen ingerlőszer az olcsó pótszerek keverésével a nép minden rétege által elérhetővé vált. Ezáltal a babkávé izlése mind általánosabb, majdnem nélkülozhetetlen ingerszerré lett.

Ez utóbbi oknál fogva előre látható hosszú időre kizártnak tekinthető, hogy elődeink jó szokásához térjünk vissza, t. i. hogy reggelenkint erős levest vegyünk magunkhoz, mint az például Angolországban a nevelő-intézetekben még most is szokásos. A kávé ezen jobb szokást azért szüntethette meg, mert nemcsak kellemes hatással van az érzékekre, de egyuttal az embereket erősebb táplálékok, u. m. kenyér, vaj stb. vételére késztette és végre a szokásos tejjeli keveréssel az emberi testnek a további munkához megkivántató erőt is nyujtá.

De nem pusztán ezen körülmények köszönheté a babkávé, különösen az utolsó évtizedekbeni általános elterjedését. Első sorban a kimerült idegek hatalmas élesztő és erős ingerlő szeréül bizonyult. Ezen ingerhatás okozóját Kunze 1820. évben fedezte fel a babkávéban egy alkaloidnak, a coffeinnek létezését, miért is a kávé az alkaloid tartalmu szerek közé — úgymint az opium és dohány — sorolandó. Ezen mérgek, melyek az orvos kezében bizonyos esetekben kedvező hatással lehetnek, hatalmas ellenségeinkké válhatnak, ha azokat nagyobb mennyiségben vagy nagyon is hosszu időre vesszük. Főfájás, álmatlanság, idegesség első tünetei. A coffein mindenekelőtt a szívet igazítja. Röviden kifejezve tehát a babkávé az idegekre eleinte élesztő, később azonban bénító hatással van, mihez még hátrányos bélbajok is járulnak. Az idegekre való hatása mint fenn mondottuk, fejnyomásban stb. és oly ingerlékenységben mutatkozik, melyek beteges elmeképzelődésre vezethetnek. A szívre való hatása gyors, rövid és rendetlen érveréseben, szívszorulás és ijedelem, nemkülönben hideg érzésben mutatkozik. Az izmok veszítenek erejükben és biztonságukban.

Még feltünőbbek ezen észleletek az emésztő szerveknél. Étvágytalanság, székürülési rendetlenségek és bélhurut a következményei. A légenyt tartalmu élelmi szerek bevétele gátoltatik, általában a fehérnyetartalmu élelmi szerek a babkávéval összeegyezhetetlenek.

A szívre, izmokra és táplálkozásra gyakorolt eme hatásánál fogva a babkávé különösen oly emberekre veszélyes, kik testileg nagyon is megerőltetik magukat, tehát épen a munkás-osztályra. E mellett valóban esztelen azon szokás, a napot, miután testünk az éjjeli nyugalom után megerősödött azzal megkezdeni, hogy az idegeinket méreggel, mint a babkávé bénítjuk és az előttünk álló napi munkára tevékenységükben lohasztjuk. Az első ingerlő hatásra közvetlenül azon bénító hatásnak kell következni, hogy ujabb ingerek, mint a szesztartalmu italoknak már délelőtti élvezete szükségessé válik. Így a nap már a reggeli kávéval az egészségre ártalmas módon kezdődik.

Különösen ártalmasnak bizonyult a babkávé a gyermekeknél, kiknek idegeik és emésztő szerveik ezáltal már előre megrontatnak. Hány szülőnek van csak fogalma is arról, hogy mily hátrányos és az egész életre mily veszélyes, gyermekét ingerlő szerekre — milyenek a babkávé, sör, bor stb. szoktatni. Ezáltal későbbi betegségek egész láncolatának alapja vettetik meg. Mindenesetre kötelességünk, a figyelmet arra felelőni, hogy a családokban sajnosan annyira megszokott babkávé élvezete határozottan az emberiségre romboló hatással bír.

A szesztartalmu italokkal való visszaélés ellen már majdnem az egész művelt világ állást foglalt és pedig többnyire megkisértik az ily ideg-ingerszer megszokásái más ingerlő szerrel pótolni. A szesz elleni harczban, melyet a Grönlandiak csak úgy nevezznen: „miáltal az ember az eszét veszti", első sorban a kávét és teát hozzák fel.

De a méreg végre is méreg marad. Ha közelebbről tekintjük, úgy a szesz helyettesítése coffeinnal nem sokkal okosabb, mint a morphium helyettesítése opiummal vagy cocainnal. A szokásos iszákosnak kevésbbé lesz ártalmas a kávé mint a szeszes ital, de mindazáltal az is csak káros hatásu marad. A felnövekedő nemzedéknél azonban szemelőtt kellene tartanunk, hogy mindezen ingerlő szer a rendes táplálkozásból számüzessék és megkisérleni a táplálkozásban változtatást eszközölni.

Ami a jelenleg használatban lévő pótszereket illeti, melyek a babkávét ugyan olcsóbbá teszik, de azt sem izletesebbé, sem az egészségre előnyösebbé nem teszik, úgy gyógyszempontból ezek is csak bajnak mondhatók, mely a szegényeket és gyengéket legkeményebben sújtja. Minthogy pedig ezen pótszerek már csak őrölve kerülnek a kereskedelembe, többnyire bebizonyult utánzatoknak és az egészségre ártalmas keverékeknek vannak kitéve.

Az egyedüli kávé-pótszerek, melyek az egészségre nézve ártalmasnak nem mondhatók, a gabonaneműekből előállítottak; ezek előállítása ujabb időben az árpának pörkölése, vagy még inkább annak malátozása által eszközoltetik. Az árpa ugyanis a malátozás által olynemű változást szenved, hogy a benne lévő keményítő egy része dextrinné (keményítő czukor) változik, minek következtében a vízben olvadékonyabbá és könnyen emészthetővé lesz.

Mindezen készítmények azonban azon hátrányban szenvedtek, hogy a feléntésnek íze nagyon is lisztes, émelygős és üres, vagy keserü és fanyar volt, úgy hogy magukban vagy babkávéval keverve, huzamosabb ideig nem élvezhetők, mi a mai napig létező összes úgynevezett malá akávékról mondható, melyek egyszerűen malátából vagy pörkölt árpából állanak. Előhaladás e részben tehát nem történt.

Egészen másképen áll a dolog az ismeretes Kathreiner-féle maláta-kávéval, melynek előállítása által nyeretett először ezen nevet megérdemlő maláta-kávé. Ebben nincsenek meg ezen hátrányok. Ennek előállításánál a legfontosabb körülmény abban áll, hogy egy uj találmány által sikerült az egyuttal külön módon malátázott árpának a kávé gyümölcséből készített kivonat hozzáadásával a babkávé ízét és zamatját megadni.

Ezen Kathreiner-féle elkészítés által egy a maga nemében egészen összehasonlíthatatlan készítmény nyeretik, melyben őrlés után oly leöntést kapunk, melynek íze a babkávét nagyon megközelíti, anélkül, hogy ennek egészség ellenes hátrányával bírna. Ennek szine, szaga és íze a kísérletnél a babkávéval annyira egyező, hogy tejjel keverve és kenyér hozzáadásával a különbség alig észlelhető.

Ennek előállítását kifürkészendő már sok előkelő vegyész és gyógyász, úgymint Pettenkofer, Ziemsen, Virchow, Aubry, Mansfeldt, Hofman orvostudorok a Kathreiner-féle készítményeket alapos elemezés alá vette. Mint utolsó dr. Hueppe Nándor ismert gyógyász Prágában, elemezte azokat. Az elemezés eredménye volt, mi itt főérdekkel bírhat, légeny-anyagokban vagy növényi fehérnye 9·31%-tól egész 10·81%-ig és kivonati anyagokban, tehát tápértékben 44·67%-tól 55% tartalomig. A készítmények továbbá más idegen és ártalmas alkatrészektől menteseknek bizonyultak.

Ennek következtében ezen maláta-kávé olvadékony fehérnye, zsír, kivonati anyagok, különösen keményítő-czukor tartalmánál fogva nagyon is figyelemre méltó tápszernek tekinthető és eme sikerhez még annak ingerlő hatása is hozzájárul. Ennek ingerlő erősítő hatása a babkávé ellenében már előre is érvényesül és utólagos tompító és bénító hatással nem bir. Mindenekelőtt nem bir semminemü káros hatással az emésztésre, úgy hogy ezen készítmény eltekintve az itt említett előnyöktől a minden körülmények közt káros hatásu babkávé helyett mindenkinek, de különösen gyermekeknek, vérszegény leányoknak és gyenge idegzetü asszonyoknak legjobban ajánlható.

Amennyiben azonban a babkávénak sok évi megszokásae Kathreiner-féle maláta-kávéra az átmenetelt megnehezíti, úgy az minden esetre a legjobb vegyítőszernek mondható, mert nagyobb mennyiségben vegyítve, saját jó ízével a babkávét izletesebbé teszi és annak az egészségre ártalmas hatását bizonyos tekintetbe elenyészti, miért is a Kathreiner-féle malátakávé ezen tekintetben is a legjobban ajánlható. Továbbá a gyermekek táplálkozásához megkivántató tej a Kathreiner-féle maláta-kávéval vegyítve igen kellemessé és ízletesebbé válik.

Mindezek után a Kathreiner-féle maláta-kávé a babkávét minden tekintetben teljesen helyettesíti, az említett esetekben pedig a babkávéhoz a legjobb keveréknek bizonyult, mi különösen népségünk munkás-osztályára égészségügyi szempontból a legnagyobb fontossággal bír, melynél nemcsak az élvezeti, hanem a táplálkozási tényező is nagy szerepet játszik és nagy fontossággal bír.

Dr. B. H.

Menyasszonyruha-selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postaber és vámmentesen, valamint házhoz szallitva, — mintákat pedig postafordultával** küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (c. és k. udv. szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom és művészet.

— **„1848" hatodik és hetedik füzete.** Egyszerre két füzetet kaptunk most Jókai, Bródy, Rákosi pompás vállalatából az „1848"-ból, a hatodikat és hetediket. Fegyvercsattogás és trombitahang üti meg füleinket, ha ezeket a kepeket nézzük. Megragad az idők hangulata, az a lelkes, nagy érzés, mely akkora kebleket tudott betölteni, mint Petőfie. Lélekcserélő nagy idők! A mai kor gyermeke szomorgó kegyelettel gondol a nagy alakokra és melyen felsóhajt: mert nem adatott neki azokkal egy korban élni. Az Unio hőseinek korában, a mikor Szász Károly a világtörténet könyvével kezében vívta harczát a háborgó nemzetiségekkel; feltámadt az ellenség tengere, de egy napon csöndesül a vihar, a kolozsvári piaczon kibomlik a magyar trikolór, mint a szivárvány a vihar után és elcsendesül egy pillanatra minden; csend, — béke. — Dicsőséges, fenséges nagy idők, jól járt, a ki bennetek élt, boldog, a ki rátok visszaemlékezhet, áldottak, a kik nagy tetteidet összegyűjtik, uj életre keltik, örökbe hagyják az utókornak. A díszmű valóban ezt teszi. Úgy látszik, a szerkesztők és kiadók nemcsak igeretoket váltják be, hanem még sokkal többet tesznek. 1200 képet ígértek, de úgy látszik, annál jóval többet adnak. — Teszik ezt hálából a közönség iránt, mely e művet oly jól megérdemelt pártfogásban reszesíti. A gazdagabb tartalom nem változtat a mű árán. Az egesz nagy kötet ára 9 forint és díszkötésben 12 forint lesz; egy füzet ára 30 krajczár. Megjelenik a Révai Testvérek Irodalmi Intezet Részvénytársaság kiadásában.

— **A magyar nemzet története.** Lapunk irodalmi rovatában mindenkor szívesen emlekeztunk meg a Lampel R. Wodianer F. és Fiai budapesti kiadóczég által kiadott Szalay-Barott a Magyar Nemzet Történetéről. Most vettük e nagyszabásu milleniumi emlekmunkának a 76. füzetét, mely hazánk történetet II. Lipóttól I. Ferencz császár és király troniralepteig viszi előre. Mily rengeteg ellentét a sarkalatos diploma Leopold diplomás az I. Ferenczczel inaugurált kemény, rendőrhatalommal fentartott kormánya közt. De erre majd a jövő füzet ismertetésénél meg vissza fogunk térni; most röviden csak a jelen füzet illusztrácziót soroljuk elé. Ismét két külön műmelleklettben gyönyörködhetünk. Az egyik II. Lipót lovas alakja koronázási díszben, másika Eleonora, a császár özvegyének érdekes arczképe. A szöveget következő kepek díszitik: Tököly szava. II. Lipót koronázásának emlékerme. Az 1791. X. törvényczikk. Magyarország függetlenségéről. II Lipót aláirása. XVI. Lajos és családja. II. Lipót családja körében. I. Ferencz koronázása Budán. 1792. junius 6-án. I. Ferencz koronázásának emlekére vert érem Cöbenzl Károly gróf, Thugut Ferencz.

— **Magyar Könyvtár** (Uj sorozat.) A multkoriban, számot adván a nagyjövőjü vállalat első köteteinek megjeleneséről: üdvözöltük mint egyik hatalmas tényezőjet a műveltség terjesztésének, melynek kétsegen kívül legjobb eszközei a könyvek. Az uj sorozat megjelenése alkalmából örömmel jegyezzük föl a Magyar Könyvtár szokatlan nagy sikerét. Szerkesztőjének, Radó Antalnak, kitünő izlése szemen szedett jó dolgokat vett föl, melyek könnyen megtalálták az útat a széles körben való terjedéshez. Oly munkákkal volt képviselve ebben az első tíz füzetben a hazai és idegen nemzetek irodalma, hogy bizvás reményt kelthetett a hasonló vállalatnkban oly sokszor csalódott publikumunkban. Mert ennek a közönségnek nagyon jó az izlése és ha csinyján bánnak vele, lelkes pártfogója a becsületes törekvéseknek. Ha a Magyar Könyvtár, bizalmát oly hamarosan meg tudta hódítani a maga számára, ez csak életrevalóságára és hasznos voltára volt. Örömmel tekintünk a jövőbe, midőn a hasonló idegen vállalatok abszolut uralma megtörik, hogy diadalát jelentse egy nagy magyar gyűjteménynek, mely egészében a klasszikus és modern irodalmak valóságos kincsesháza. Ezt az örömünket pedig már ujabb sorozatának füzett is méltán keltheti. Arany János jár elől válogatott balladáinak kettős füzetével (11. 12. sz.), melynez Riedl Frigyes, a jeles Arany-monografia irója irta a méltató előszót, kijelölvén a helyet, melyet Arany költészetének e mester alkotásai irodalmunkban és világirodalomban elfoglalnak. Az iskolai tanítás segítő eszköze lesz e könyv első sorban, ahova Aranyt bevinni és munkáinak szellemét a fiatal elme kincsévé tenni, az irodalomtörténet tanárának szent kötelessége. De talál-e kötet a nagy közönségben is bizonyára kedvelők nagy sokaságára, mert hisz Arany balladainak könyve a művelt magyar ember biblája kellene hogy legyen. Petőfi Uti rajzai-nak egy kötetével szerepel az uj sorozatban (14. szám.) A költő egyéniségének igen jellemző képei ez úti rajzok, melyek a leirás humorával, a közvetlenség ritka jelentkezésével, de a megfigyelés élességével és a stil szingazdag voltával is: a magyar műprózának legszebb példái közül voltak. Dumas Kamélias hölgye (15. szám) a franczia szinművek e legnépszerübbje, megkezdi a realis drama mai fényes korának. Otven éve, hogy Gauthier Margit megható története először szinpadra került, de a történet ma sem vesztett érdekosségével és dráma nem értesebből. Ez a fordítás a Nemzeti szinház számára készült és hivatva lesz kiszorítani az egyéb selejtes fordításokat. Szomathizy István az uj magyar elbeszelők egyik legkedveltebbje. Jó elbeszélő, akinek nemcsak tárgyai érdekelnek, de finom léektani rajzai is. Tőle Légyott hármasban és egyeb apróságok szímen kozol pompás kötetet a Magyar Könyvtár. Jó fordításokban, a divatos idegen elbeszelők kisebb munkálataiból fog köteteket adni időnkint s megkezdi ezt az Olasz elbeszelők tárával, melynek Farina, Verga, Serao és De Amicis munkáiból válogatott apróságait Radó Antal avatott tolla ültette át. Követni fogja ezt a franczia, német, angol, spanyol orosz irodalmakból összeállitot füzetek sora s rövid idő mulva pedig az igért programmból Kisfaludy Károly költeményinek kötete, Kármán gyönyörü elbeszélése a Fanni hagyományai, Rovetta szenzácziós drámája. A becstelenek és Shakespeare örökszép Szentiván-éji álma, meg pedig Arany János utólérhetetlen szepséges fordításában, melylyel méltón kezdődik a „Magyar Könyvtár" Shakespeare-ja. Szóval a Magyar Könyvtár jó uton megy előre, hogy a művelt magyar közönség és iskola kézikönyvtárának eszméje megvalósuljon. Ebben a törekvésben mindenkor számíthat a nagy pártolásra. Az egyes számok, 15 krjával, valamint elofizetések 6 füzetre 90 krral, 12 füzetre 1 frt 80 krral a kiadóhivatalban (Andrassy-ut 21) és minden hazai könyvkereskedésben megszerezhetők.

Gabnaárak.

Buza	100 kilo . .	12 frt. 70 krtól	— frt.	— kr-ig.
Rozs	„ . .	9 „ 40 „	— „	— „
Árpa	„ . .	9 „ 10 „	— „	— „
Kukoricza	„ . . .	6 „ 40 „	— „	— „
Zab	„ . . .	6 „ 50 „	— „	— „

Hirdetések.

Sömör-betegséget:

szaraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, csaknemm kiatthatatlan **„borviszketeget"** jótállás mellett, még a legsulyosabb esetekben is, alaposan gyógyit a **„Dr. Hebra sömörirtó"**-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. — Ára hat forint o. é. előre beküldéssel (tehet levélbélyegekben is) vagy utánvétel, mire a szallítást vám- és bérmentesen teljesítjük. Czím: **St. Marien-Droguerie, Danzig,** (Deutschland.)

2361/97. III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhitre teszi, hogy a **kőszegi takarékpenztár** végrehajtatónak **Glatzhofer Samu** és erdektársai végrehajtást szenvedők ellen 450 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területén levő Kőszeg sz. kir. városban tekvő a kőszegi 3396. sz. tjkvben felvett A + 4650. hrsz. szántóra a kisföldi 13. dűllőben 1111. □-ölnyi térfogattal 181. frtban, továbbá a kőszegi 3361. sz. tjkvben felvett A + (6615—6019). hrsz. szőlőre gyümölcsös és legelőre a Kalchgrabenban 1 hold 1271. □-ölnyi térfogattal 1546 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1898. évi január hó 20-ik napján d. e. 10 órakor a kőszegi kir. járásbiróság tkvi helyiségében

megtartandó nyilvános árveresen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Az árverezni szándekozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-at készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-en 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen 1897. évi október hó 22. napján.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható. fájdalomcsillapító bedörzsölésekent alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Elárusító Kőszegen: Floderer Jenő
gyógyszerész (Csácsinovits-féle gyógyszertár).

Eugen herez. szobor sorsjegyek

Húzás február 11-én.

Főnyeremény

75.000 korona érték.

Sorsjegyeket 50 krjával ajánl:
Kőszegi József és Pollák Sándor Kőszeg.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkasodás ellen a legjobb hatásu szer a RÉTHY-féle

pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kaphato minden gyógyszertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krert bérmentve küld

RÉTHY BÉLA
gyógyszeresz Békés-Csaban.

Réthy Béla

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláirásom látható.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenban Ausztriában, az atirheumatikus és antiarthritik vértisztitó-tea feltalálójának Vértisztitó hatásu köszvénynél és reumatizmusban

Ha e helyett a nyilvánosság elé lépek, úgy ez azért történik, mivel az igazságomnál fogva tartom Wilhelm Ferencz neunkircheni gyógyszerész urnak köszönetemet kifejezni azon szolgálatáért, melyekkel súlyos reumatikus bajomban vértisztitó-teájával segítségemre volt s hogy azután másokat is, a kik e borzasztó bajnak ilyetén, e pompás teára figyelmeztessék. Nem vagyok képes e kínzó fájdalmamat, melyet 3 éven át minden id változásnál éreztem s melytől semmi gyógyszer, sem a Bécs melletti híres kénfürdő nem szabadított meg — leirni. Almatlanul fetrengtem éjszakáson át ágyamban, étvágyam láthatólag alábbszállott, szinem hanyatlott és testi erőm egyre fogyott. A fent nevezett teának 4 heti használata után szenvedésemtől nemcsak teljesen megszabadultam, hanem most is teljesen ment vagyok, mikor 6 héten át nem iszom teát; egész testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy bárki, aki hasonló bajban e teához folyamodik, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, mint en aldani fogja.

Kiváló tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófnő.
főhadnagyné.

A „SANTAL EGGER"

kiváló gyógyerejü készítmény. Feleslegessé teszi a Copaivát és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbikát. A **Hamamelis Injectióval** egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz eloleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. **Foraktár: Gyógyszertár a „Nádor"-hoz Budapest, VI., Váczi-kör-út 17.**

Kapható eredeti áron **Kőszegen:**
Floderer Jenő
gyógyszerész urnál
(Csácsinovits-féle gyógyszertár)

MEGHIVÓ.

a kőszegi hegyforrás-szikviz-részvény-társaság

f. 1898. évi február hó 2-án d. u. 3 órakor Kőszegen a városház tanácsterében tartandó

rendes évi közgyülésére.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1897. évi üzlet-kimutatás és mérleg előterjesztése, a nyeremény hová forditása, az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentés iránti határozathozatal.

Jegyzet: A közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, a kinek részvénye a közgyülést megelőzőleg legalább 3 hóval saját nevére átiratott és a közgyülés előtt 3 nappal a társaság pénztáránál szelvényeivel együtt letétetett.

10 szavazatnál többet sem saját részéről, sem mint meghatalmazott, egy részvényes sem bírhat.

Az üzlet-kimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztárnokánál betekinthető.

Az igazgatóság.

Az egészség fentartására, az élet-nedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismert és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágytalanság, savanyus felbüfögés, vertóludás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul.

Prágai házi kenőcs

több ezer hála-nyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tesnedésénél s az emlő megkeményedésénél, szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az úgynevezett körömferegnél, elkeményedéseknél, felpattfadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpattfadást a legrovidebb idő alatt eltávolít.

Fragner B. gyógyszertárából Prágában 203-III.

Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üv. 50 kr. Postával 20 krral több.

A hol már genyedés mutatkozik, ott a legrovidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéreti és kigyógyitja.

Egy szelencze ára 25 és 35 kr. Postával 6 krral több.

Óvás! Hamisítás elkerülés végett mindenki kérje a valódi készítményt a Fragner B.-féle gyógyszertárból Prágában és figyeljen, hogy a csomagolásnak minden oldala „Dr. a Rosa-féle életbalzsam" ide nyomott kerek védjegye látható, ellenben a „prágai házi-kenőcs" csomaglásának minden oldalán az ide nyomott háromszögü védjegy látható. — Hamisítások bejelentésekért mindenki díjat kap.

Elismerő okiratok ezrel bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Raktárok az alábbi gyógyszertárokban: TÖRÖK J., EGGER A., THALMAYER SEITZ és KOCHMEISTER utodai Budapesten és Kőszegen FLODERER JENO-nél, belváros (Csácsinovits-féle gyógyszertár).

A készitő foraktára: **FRAGNER B.** gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágaban 203. sz; a Sporner-utcza sarkán.

Posta-küldemények azonnal.

Százezrei a
családoknak iszszák
előszeretettel
naponta a

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitünőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legméltóbb vegyüléke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosságra, a valódi „Kathreiner"-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Jelmezek Dreisziger F. szabómesternél Király-út.

Álarczok Róth Jenő könyvkereskedésében,

Nyomatott Feigl [illegible] könyvnyomdájában Kőszegen.